

MEMAHAMI PENGUASAAN KATA SENDI NAMA BAHASA JEPUN DALAM KALANGAN PELAJAR MELAYU: SATU PENDEKATAN ANALISIS KESILAPAN*

(*UNDERSTANDING THE MASTERY OF JAPANESE
PARTICLES BY MALAY LEARNERS: AN ERROR
ANALYSIS APPROACH*)

Ong Shyi Nian¹ dan Zaitul Azma Zainon Hamzah²

¹Universiti Putra Malaysia, Malaysia, gs40406@mutiara.upm.edu.my

²Universiti Putra Malaysia, Malaysia, zazh@upm.edu.my

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti tahap penguasaan pelajar Melayu dalam menggunakan kata sendi nama bahasa Jepun. Lanjutan daripada itu, kekerapan kesilapan yang dilakukan dan punca masalah penggunaan sendi nama turut dibincangkan. Pendekatan Analisis Kesilapan digunakan untuk menganalisis penggunaan kata sendi nama. Data diperoleh daripada esei dan ujian kelas. Keputusan menunjukkan bahawa tahap penguasaan penggunaan kata sendi nama dalam kalangan pelajar Melayu adalah sederhana; 50% pelajar mencapai Tahap A (Baik), 33.33% mencapai Tahap B (Sederhana) serta 16.67% mencapai Tahap C (Lemah). Kesilapan yang paling kerap yang dikenal pasti adalah kata sendi nama に (ni) dari, daripada dan kepada. Kekerapan kesilapan yang dilakukan menunjukkan pelajar Melayu tidak jelas dengan fungsi dan penggunaan kata sendi nama bahasa Jepun.

Kata Kunci: penguasaan, analisis kesilapan, kata sendi nama, bahasa Melayu, bahasa Jepun

ABSTARCT

*This study aimed to identify the mastery level of six Malay learners learning Japanese in using particles. Expanding on that, the frequency of errors made and the causes of the usage problems are also discussed. Error Analysis was used as an approach to analyze the use of particles. Data were extracted from essays and class tests. Results showed that the mastery level of using particles among Malay learners is moderate; 50% of students obtained Level A (Excellent), 33.33% obtained Level B (Medium) and 16.67% obtained Level C (Weak). The common error detected in the data suggest that particles **に (ni) from and to** was a common error. The frequency of errors made, indicate Malay learners are not clear about the function and the use of Japanese particles.*

Keywords: *mastery, error analysis, particles, Malay, Japanese*

* Kertas kerja ini telah dibentangkan di The 11th International Conference On Japanese Language Education In Malaysia, Ambang Asuhan Jepun, Universiti Malaya, Kuala Lumpur pada 11-12 Oktober 2014.

PENGENALAN

Menurut Seymour Chatman dalam artikelnya yang bertajuk *Some Problems in the Teaching of English Pronunciation to Persian Speakers* bahawa

“Pertimbangan yang asas dalam soal pengajaran bahasa asing ialah masalah linguistik dan pedagogi. Masalah linguistik melibatkan analisis dan perbandingan di antara bahasa ibunda dan bahasa sasaran. Masalah yang kedua, yakni masalah pedagogi, melibatkan proses menyenarai dan menyusun masalah-masalah yang menyusul daripada analisis linguistik.”

(Language Learning, Vol. IV, 1951:36)

Kupasan ini dijadikan satu idea bagi perbincangan berikut yang bakal menyentuh tentang masalah linguistik yang akan melibatkan analisis kontrasif dan analisis kesilapan penguasaan kata sendi nama di antara bahasa Melayu dan bahasa Jepun. Kajian ini dijalankan untuk

mengenalpasti kesilapan penggunaan kata sendi nama dalam kalangan pelajar Melayu yang mengikuti kursus elektif bahasa Jepun di peringkat universiti. Pengalaman mengendalikan kursus elektif bahasa Jepun mendapati ramai pelajar Melayu tidak dapat menguasai penggunaan kata sendi nama dengan sebaiknya. Tidak banyak kajian dijalankan untuk meneliti permasalahan pembelajaran dan penguasaan tatabahasa bahasa Jepun dalam kalangan pelajar Melayu khususnya dari aspek kata sendi nama.

ANALISIS KONTRASTIF DAN ANALISIS KESILAPAN

Perbandingan di antara bahasa bukanlah satu bidang yang baru. Sebelum lahirnya Analisis Kontrastif, ia hanya terbatas dalam aspek kajian teori perbandingan bahasa. Para linguis Aliran Prague, kemudiannya telah mengisytiharkan bahawa perbandingan di antara bahasa tidak seharusnya membatasi dalam aspek genealogi, malah ia seharusnya merentasi ke dalam aspek linguistik.

Kontrastif di antara bahasa dalam bentuk sinkronik dan kajian gunaannya menjadi terkenal pada sekitar tahun 1945 dengan penerbitan Fries yang bertajuk *Teaching and Learning of English as a Foreign Language* (1945) dan Lado yang bertajuk *Linguistics Across Culture* (1957) yang telah membuka jalan bagi evolusi Analisis Kontrastif. Kedua-dua penerbitan tersebut adalah berhubungkait dengan perbandingan bahasa dan pengajaran bahasa.

Pemodifikasian objektif perbandingan bahasa daripada yang bersifat teoretikal kepada satu yang bersifat gunaan telah melahirkan satu disiplin yang dikenali sebagai Analisis Kontrastif oleh masyarakat linguistik. Analisis Kontrastif telah pun mendominasi bidang pengajaran dan pembelajaran bahasa kedua dan bahasa asing semenjak Perang Dunia Kedua hingga penghujung pertengahan tahun 1960-an (Choi,1996). Analisis kontrastif ini membandingkan sistem linguistik dua bahasa dan meramalkan masalah-masalah pembelajaran yang dianggap sebagai daerah kesukaran (*problem areas*) yang bakal dihadapi oleh pelajar-pelajar dalam pembelajaran bahasa kedua mahupun bahasa asing. Pendekatan ini membuat andaian yang pelajar-pelajar yang mempelajari bahasa kedua atau bahasa asing akan mempelajari dengan mudah unsur-unsur bahasa asing yang sama atau hampir sama dengan bahasa ibunda mereka. Walau bagaimanapun, unsur-unsur yang berbeza akan menimbulkan kesukaran

dalam proses pembelajaran mereka (Brown,2000). Kita sedia maklum bahawa seseorang pelajar bahasa asing (*foreign language*) akan menggunakan pengetahuan dan pengalaman struktur bahasa ibundanya apabila dia gagal untuk menyampaikan suatu idea dalam bahasa sasaran. Hal ini akan mengakibatkan pembelajaran bahasa kedua menghadapi pengaruh yang kuat daripada struktur bahasa ibundanya. Dengan kata lain, mudah atau pun sukarnya pembelajaran bahasa kedua mempunyai pertalian rapat dengan persamaan dan perbezaan di antara dua bahasa yang terlibat, seperti yang ditegaskan oleh Lado dalam bukunya *Linguistics Across Culture*, bahawa

“...that individuals tend to transfer the forms and meanings, and the distribution of forms and meanings of their native language and culture to the foreign language and culture – both productively when attempting to speak the language and to act in the culture, and receptively when attempting to grasp and understand the language and the culture as practiced by natives.” (1961: 2)

Tidak dapat dinafikan bahawa pendedahan dan pengetahuan sedemikian adalah berfaedah kepada pengajar-pengajar bahasa kedua dan bahasa asing yang ingin memahami dan mengetahui faktor-faktor yang mengakibatkan berlakunya masalah-masalah ini dan mencari jalan penambahbaikan dan penyelesaian untuk mengatasi masalah-masalah pengajaran dan pembelajaran sistem linguistik bahasa kedua atau bahasa asing, seperti yang dikatakan oleh Howard Jackson bahawa,

“asystematic comparison of selected linguistic features of two or more languages, the intent of which is ... to provide teachers and textbook writers with a body of information which can be of service in the preparation of instructional materials, the planning of courses, and the development of classroom techniques.” (1981: 195)

Menurut Fries, Analisis Kontrastif secara lazimnya digunakan untuk

mempbandingkan struktur kedua-dua bahasa ibunda dan bahasa asing secara sistematik. Hasil penelitian secara perbandingan ini mampu menonjolkan persamaan dan perbezaan yang hadir dalam struktur kedua-dua bahasa ibunda dan bahasa asing. Tambah Fries bahawa gangguan bahasa ibunda menjadi punca utama timbulnya kesilapan dan kesulitan pembelajaran bahasa asing oleh seseorang pelajar (Fries, 1945 dan Aini, 2007). Justeru, kesilapan yang dilakukan pelajar-pelajar bahasa kedua dan bahasa asing dianggap sebagai hasil daripada bawaan tabiat berterusan daripada bahasa ibundanya ke dalam bahasa asingnya (Erdogan,2005).

Richards (1992) yang berpendapat bahawa Pendekatan Analisis Kesilapan pula meninjau penguasaan sesuatu bahasa daripada dua perspektif yakni kesilapan *interlingual* (*interlingual errors*) dan kesilapan *intralingual* (*intralingual errors*) yang wujud kesan daripada strategi pengajaran dan pembelajaran tertentu yang digunakan dalam penguasaan sesuatu bahasa asing. Tambah beliau bahawa kesilapan *interlingual* adalah berpunca daripada gangguan bahasa ibunda yang sependapat dengan Corder (1971) bahawa gangguan bahasa ibunda wujud apabila pelajar memindahkan aspek-aspek fonologi, morfologi atau elemen tatabahasa bahasa ibunda ke dalam bahasa asing, yang akan mengganggu atau menghalangnya daripada memperoleh bentuk, sistem atau hukum dalam bahasa asing. Justeru itu, kita tidak dapat menafikan bahawa tabiat negatif ini pasti berlaku dalam kalangan pelajar-pelajar bahasa asing sebagaimana yang ditegaskan oleh Lado (1964: 6) bahawa “...when learning a foreign language we tend to transfer our entire native language system in the process.”

Sebaliknya, kesilapan *intralingual* pula menurut Richards (1992) adalah berpunca daripada pembelajaran unsur-unsur dalam bahasa asing yang salah atau belum sempurna memandangkan pelajar belum menguasai bahasa asing secara sempurna. Beliau selanjutnya tidak menafikan bahawa pelajar akan membuat suatu hipotesis yang langsung tidak berkaitan dengan bahasa ibundanya atau bahasa asingnya.

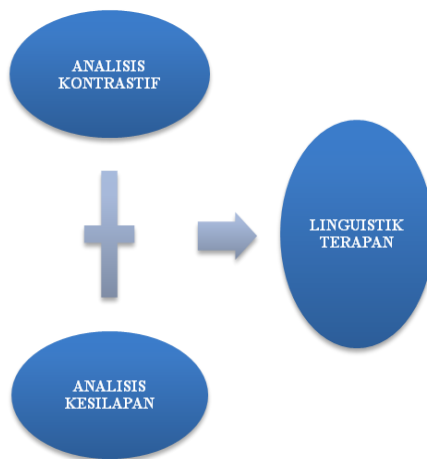
Analisis Kesilapan meneliti bahasa yang dilakukan oleh pelajar-pelajar bahasa asing dan menguji secara empirikal segala kesilapan yang dikenalpasti dalam bahasa asing yang dihasilkan oleh pelajar dan memberi penjelasan kepada faktor-faktor yang mengakibatkan punca berlakunya kesilapan tersebut (Moghimizadeh, 2008). Analisis ini dianggap signifikan kerana ia merupakan satu pendekatan yang digunakan dalam sesuatu kajian bertujuan mengukur tahap kemampuan seseorang atau sekumpulan pelajar terhadap penguasaan bahasa asingnya

sepertimana yang ditegaskan oleh Ellis (1994) bahawa Analisis Kesilapan sebagai “...aset of procedures for identifying ,describing and explaining error in learners language.”

Malah, Ellis (1997) serta Richards et al. (1997) juga menegaskan bahawa kesilapan pelajar boleh membantu pengajar atau pengkaji bahasa dari semasa ke semasa sebagaimana yang dijelaskan oleh beliau yang

“Classifying errors in these ways can help us to diagnose learners’ learning problems at any stage of their development and to plot how changes in error patterns occur overtime.”

Pokoknya, Analisis Kontrastif dan Analisis Kesilapan merupakan dua pendekatan yang saling melengkapi dalam mengenal pasti masalah di dalam proses pengajaran dan pembelajaran bahasa kedua ataupun bahasa asing. Lebih-lebih lagi, kedua-dua pendekatan ini masih relevan kerana kedua-dua pendekatan ini telah terbukti amat berguna dan telah banyak menyumbang di dalam linguistik terapan.

Rajah 1

Analisis Kontrastif dan Analisis Kesilapan
Dua Pendekatan yang Saling Melengkapi

PENDIDIKAN DAN PENYELIDIKAN BAHASA JEPUN DI MALAYSIA

Pembelajaran bahasa Jepun sebagai bahasa asing menjadi semakin rancak dan mendapat sambutan lebih-lebih lagi selepas Dasar Pandang ke Timur diperkenalkan. Sambutan ini dapat dilihat dalam Laporan *Japanese Language Education Today For 2012* oleh ibu pejabat *Japan Foundation* di Tokyo yang menunjukkan bahawa Malaysia menduduki tempat ke-9 daripada 10 buah negara yang disenaraikan mempunyai jumlah pelajar bahasa Jepun teramai di dunia. Dengan sejumlah **33,077** orang pelajar dari **196** buah institusi yang menawarkan kursus bahasa Jepun, yang secara tidak langsung membuktikan impak Dasar Pandang ke Timur yang sangat

Kedudukan		Negara	Pelajar			Institusi			Pengajar		
2012	2009		2012	2009	2012	2009	2012	2009	2012	Kadar Perubahan (%)	
1	2	China	1,046,490	827,171	1	2	China	1,046,490	827,171	1	7.3
2	3	Indonesia	872,411	716,353	2	3	Indonesia	872,411	716,353	2	11.0
3	1	Korea	840,187	964,014	3	1	Korea	840,187	964,014	3	170.9
4	4	Australia	296,672	275,710	4	4	Australia	296,672	275,710	4	5.4
5	5	Taiwan	233,417	247,641	5	5	Taiwan	233,417	247,641	5	(10.0)
6	6	Amerika	165,939	141,244	6	6	Amerika	165,939	141,244	6	20.6
7	7	Thailand	129,616	78,802	7	7	Thailand	129,616	78,802	7	1.9
8	8	Vietnam	46,762	44,272	8	8	Vietnam	46,762	44,272	8	(2.4)
9	11	Malaysia	33,077	22,856	9	11	Malaysia	33,077	22,856	9	31.2
10	12	Filipina	32,418	22,362	10	12	Filipina	32,418	22,362	10	31.8

Rajah 2

Kedudukan Malaysia di Kalangan 10 buah Negara dengan Pelajar Bahasa Jepun Teramai

positif dan berjaya. Malah dasar ini telah menerobos tembok penyelidikan tentang bahasa Jepun di Malaysia semenjak tahun 1990 baik di peringkat sarjana mahupun kedoktoran. Hasil pemerhatian di Fakulti Bahasa dan Linguistik, Universiti Malaya menunjukkan bahawa sejumlah 26 topik penyelidikan tentang bahasa Jepun telahpun dijalankan yang mana 5 buah

penyelidikan merupakan penyelidikan di peringkat kedoktoran yakni Fujimura (1997), Suraiya (1998), Kobayashi (2003), Roslina (2004) serta Date (2006). Pokoknya, Dasar Pandang ke Timur bukan sahaja memantapkan lagi pendidikan bahasa Jepun di Malaysia, malah, dasar ini menyediakan sebuah platform yang kukuh bagi penyelidikan tentang bahasa Jepun yang kian meningkat saban hari, sejajar dengan maksud klausa (8a) Dasar Bahasa di Malaysia yang bersifat bebas yang membolehkan atau membuka peluang kepada kita untuk mengajar atau mempelajari pelbagai jenis bahasa di Malaysia. Atas dasar ini juga, pelbagai peluang terbuka luas untuk mempelajari dan menguasai bahasa-bahasa asing seperti bahasa Jepun, bahasa Perancis, bahasa Arab dan sebagainya.

LATAR BELAKANG KAJIAN

Fakulti Bahasa dan Linguistik Universiti Malaya yang sebelum ini dikenali sebagai Pusat Bahasa, telah dipilih sebagai lokasi kajian merupakan satu-satunya institusi bahasa di Malaysia yang paling awal menawarkan kursus bahasa Jepun sebagai bahasa asing. Program Bahasa Jepun telah ditawarkan sebagai Program Major dan Program Elektif. Program Elektif ditawarkan sebagai Kursus Elektif Dalam (KED) kepada pelajar-pelajar Fakulti Bahasa dan Linguistik, sementara itu, ia ditawarkan sebagai Kursus Elektif Luar (KEL) kepada pelajar-pelajar luar daripada Fakulti Bahasa dan Linguistik.

Dalam konteks Kursus Elektif Luar Bahasa Jepun ini, kebanyakan pelajar yang mengikuti kursus ini merupakan pelajar-pelajar Ijazah Pertama di Universiti Malaya yang ingin mempelajari bahasa Jepun sebagai bahasa asing. Kursus ini terbahagi kepada empat peringkat dan kursus TBEJ1331 – Bahasa Jepun Peringkat I merupakan kursus yang mendapat sambutan para pelajar luar fakulti. Jam pengajaran bagi kursus ini ialah 120 minit bagi setiap kelas dan diadakan sebanyak dua kali seminggu. Sebanyak enam kelas telah ditawarkan pada Semester 2 Sesi Akademik 2013/2014 lalu. Terdapat seramai 6 orang pelajar Melayu dalam Kumpulan 3 yang merupakan sampel kajian rintis ini.

Penyataan Masalah

Satu aspek nahu bahasa Jepun yang perlu dikuasai oleh pelajar-pelajar asing tatkala mempelajari bahasa Jepun adalah penggunaan kata sendi nama (Takamizawa, 2004). Kata sendi nama dihubungkan kepada perkataan untuk menunjukkan pertalian nahu di antara perkataan, frasa atau klasa dalam suatu ayat. Kata sendi nama memainkan peranan yang sangat penting dalam komunikasi baik lisan mahupun tulisan kerana kata sendi nama mampu menunjukkan pertalian makna di antara suatu perkataan dengan perkataan yang lain. Kegagalan pelajar menggunakan kata sendi nama dengan betul menjadi masalah dalam penulisan atau kefahaman dalam ayat-ayat bahasa Jepun. Dengan kata lain, kegagalan memahami penggunaan kata sendi nama bahasa Jepun dengan betul mampu membantutkan komunikasi (Takamizawa, 2004; Ichikawa, 1997; Suraiya 1989).

Pengamatan kajian-kajian lalu mengenai penguasaan kata sendi nama bahasa Jepun telah menumpu kepada pengumpulan kesilapan-kesilapan yang dilakukan oleh pelajar-pelajar asing yang mempelajari bahasa Jepun sebagai bahasa asing (seperti Ichikawa, 1997). Terdapat juga kajian yang meneliti kesilapan penggunaan kata sendi nama di kalangan pelajar-pelajar Melayu di Institusi Pendidikan Tinggi Awam (IPTA) dengan meneliti faktor-faktor yang menjadi punca kesilapan ini (seperti Suraiya, 1989 dan Choong, 2005).

Kata sendi nama adalah penanda hubungan makna yang diikuti oleh frasa nama yang ditandainya merupakan penanda yang penting dalam bahasa Jepun (Brown, 1973:10), seperti dalam contoh berikut:

Contoh ①

きのう はなこさんは KLCCで かいものしました。

Cik Hanako membeli-belah di KLCC semalam.

Contoh②

きのう はなこさんは KLCCに いました。

Cik Hanako berada di KLCC semalam.

Kedua-dua ayat di atas mempunyai makna yang hampir sama walaupun menggunakan dua kata sendi nama yang berbeza yakni *de* dan *ni*. Namun, ayat-ayat tersebut masih mempunyai kelainan maknanya kerana kata sendi nama *de* dan *ni* memainkan fungsi yang berlainan dalam ayat. Ramai pelajar Melayu bersemuka dengan masalah memahami fungsi-fungsi setiap kata sendi nama bahasa Jepun. Mereka sekadar menghafal penggunaan kata sendi yang kerap digunakan dalam konteks yang tertentu sahaja tanpa bertul-betul menguasai rumus-rumus penggunaannya. Masalah ini juga mungkin disebabkan oleh pengaruh daripada bahasa ibunda pelajar di mana mereka mungkin mengaitkan penggunaan kata sendi bahasa Melayu dengan kata sendi nama bahasa Jepun yang hampir sama daripada segi fungsi nahunya. Walau bagaimanapun, Thaiyibah (1997) mengakui bahawa “sesungguhnya partikel bahasa Jepun agak berlainan dengan bahasa Melayu.” (175)

Kesilapan dalam menghasilkan ayat-ayat dengan penggunaan kata sendi nama yang salah ini telah membuka peluang untuk meneliti dan mengamati perbezaan-perbezaan yang wujud di antara kata sendi nama bahasa Jepun dengan kata sendi nama bahasa Melayu. Adakah perbezaan ini menjadi gangguan dalam penguasaan kata sendi nama bahasa Jepun ataupun terdapat faktor-faktor lain yang berperanan dalam proses pembelajaran bahasa asing ini?

Kajian ini menggunakan kaedah kualitatif dalam usaha meneliti beza-sama yang wujud di antara kedua-dua kata sendi nama bahasa Jepun dengan bahasa Melayu melalui pendekatan analisis kontrastif. Tambahan pula, pendekatan analisis kesilapan digunakan untuk menguji samada masalah yang timbul berpunca daripada pengaruh bahasa ibunda ataupun terdapat faktor-faktor lain yang mendorong kepada masalah penguasaan kata sendi nama bahasa Jepun oleh pelajar-pelajar Melayu.

Klasifikasi yang dijangka diperolehi daripada identifikasi secara lengkap dan mendalam ini, melalui analisis kontrastif dan analisis kesilapan kata sendi nama dua bahasa ini, merupakan satu cubaan untuk mengenalpasti perbezaan-perbezaan yang paling asas dan kerap kali menjadi masalah-masalah khususnya dalam pembelajaran bahasa Jepun sebagai bahasa asing dalam kalangan pelajar Melayu. Kajian sedemikian juga, diharap dapat dijadikan sebagai medan penilaian dan medan pengujian tentang kesahan dan keupayaan analisis kontrastif dalam meramal dan keberkesanan analisis kesilapan dalam mengesan kesilapan penulisan yang disebabkan oleh gangguan bahasa ibunda. Keputusan yang diperolehi bukan jalan akhir ke arah penyelesaian segala masalah, malah,

diharapkan ia dapat diterokai sebagai satu alat dalam pengajaran bahasa, sebagaimana yang ditegaskan oleh Fries bahawa,

“... These analyses and their comparison will be of little practical aid to ordinary students unless they are built into lessons to furnish the exercise through which the necessary habits can be formed.” (1945: 37)

Selanjutnya, ketepatan dan kesulitan ramalan kajian dapat dijalankan dan diterapkan dalam situasi pembelajaran sebenar sebagai medan pengujian, sebagaimana yang disarankan oleh Zainab bahawa,

“... A language teacher having at his disposal a scientific description of L1 and L2 systems of his learners, coupled with his own experience and general observation of his learners' performance, would no doubt be in a better position to identify their learning problems ... This in turn would help him to prepare different levels of ease and difficulty, diagnose the kind of errors committed .... And eventually construct tests for evaluative, diagnostic and remedial purpose.”

(Jurnal Bahasa Moden, 1984: 102)

Tidak banyak kajian telah dilakukan dalam menganalisis kesilapan penggunaan kata sendi nama bahasa Jepun yang dilakukan oleh pelajar-pelajar Melayu. Setakat ini, kajian oleh Suraiya (1989), merupakan kajian ulung yang meneliti penguasaan penggunaan partikel kasus oleh pelajar-pelajar Melayu di Ambang Asuhan Jepun, Universiti Malaya.

Walaupun ramai pelajar asing mempelajari bahasa Jepun sebagai bahasa asing, namun kajian terhadap pembelajaran bahasa Jepun sebagai bahasa asing dalam kalangan pelajar Melayu masih kurang dijalankan terutamanya yang memfokuskan Analisis Kesilapan penguasaan penggunaan kata sendi nama bahasa Jepun.

Kajian ini dijalankan bukan sahaja untuk menganalisis kesilapan bahasa yang dilakukan oleh pelajar-pelajar Melayu, malah untuk mengenal pasti faktor-faktor yang mendorong mereka melakukan kesilapan bahasa. Seterusnya, beberapa strategi pengajaran dan pembelajaran akan dicadangkan khususnya kepada pengajar-pengajar bahasa Jepun di Universiti Malaya untuk meningkatkan penguasaan kata sendi nama para pelajar Melayu yang mengikuti Kursus Elektif Luar di Fakulti Bahasa dan Linguistik.

Objektif Kajian

Tujuan kajian ini adalah untuk mengenalpasti kesilapan yang sering dilakukan oleh pelajar Melayu dalam pembelajaran kata sendi nama bahasa Jepun. Dua objektif khusus kajian ini adalah untuk mengenalpasti:

1. kesilapan penggunaan kata sendi nama dalam esei bahasa Jepun pelajar-pelajar Melayu; dan
2. faktor-faktor yang mendorong pelajar-pelajar Melayu melakukan kesilapan tatabahasa ini.

Persoalan Kajian

Dalam mencapai dua objektif khusus di atas, kajian ini akan cuba mencari jawapan bagi soalan-soalan kajian berikut:

1. Apakah kesilapan penggunaan aspek kata sendi nama dalam esei dan peperiksaan akhir bahasa Jepun pelajar-pelajar Melayu?
2. Apakah faktor-faktor yang mendorong pelajar Melayu melakukan kesilapan tatabahasa ini?

Batasan Kajian

Kajian ini meninjau aspek nahu yakni kesilapan penggunaan frasa sendi nama dalam esei enam orang pelajar Melayu. Penulisan esei pelajar dapat memberikan gambaran menyeluruh tentang kefahaman mereka melalui kesilapan yang dilakukan pelajar. Jenis-jenis kesilapan bahasa yang dikaji dalam esei yang dihasilkan oleh pelajar dihadkan kepada aspek kesilapan penggunaan frasa sendi nama sahaja. Tambahan pula, penguasaan pelajar juga diteliti pada skrip jawapan peperiksaan akhir kursus.

Metodologi Kajian Rintis

Pelajar-pelajar Melayu peringkat Ijazah Pertama di Universiti Malaya mendaftar dan mempelajari bahasa Jepun sebagai bahasa asing. Berdasarkan kajian rintis yang dilakukan ke atas 6 buah esei bahasa Jepun yang dikarang oleh pelajar Melayu yang terdiri daripada 5 orang lelaki dan seorang perempuan, didapati sedikit-sebanyak kesilapan penggunaan kata sendi nama bahasa Jepun dilakukan oleh pelajar semasa menulis esei. Hal ini juga dapat dilihat dalam jawapan pada kertas peperiksaan akhir bagi kursus TBEJ1331.

Sampel Kajian

Pemilihan sampel bagi kaedah kualitatif yakni penulisan esei dipilih secara rawak iaitu enam orang Melayu daripada tiga belas orang pelajar dalam kelas yang mengikuti kursus TBEJ1331 – Bahasa Jepun Peringkat I yang ditawarkan sebagai kursus elektif luar dibawah bimbingan seorang pensyarah. Keenam-enam pelajar ini merupakan pelajar tahun akhir aliran Sains dan Kejuruteraan.

Instrumen Kajian

Penulisan Esei dan Peperiksaan Akhir

Kajian ini hanya meneliti dapatan data dalam bentuk penulisan esei pelajar dan ujian mengisi tempat kosong dengan kata-kata sendi nama

yang sesuai. Esei yang bertema 自己紹介 *jikoshoukai* (*self introduction*) yang panjangnya antara 100 hingga 200 patah perkataan ialah satu data bertulis untuk melihat kemampuan pelajar menyampaikan mesej dalam bahasa Jepun dengan menggunakan nahu bahasa Jepun yang tepat dan betul. Penguasaan penggunaan kata sendi nama pelajar pula kemudian diteliti pada Soalan 2 Peperiksaan Akhir Kursus TBEJ1331 yang memerlukan pelajar-pelajar mengisi tempat-tempat kosong dengan menggunakan kata sendi nama yang sesuai. Data yang diteliti telah dianalisis dalam bentuk kekerapan dan peratusan. Seterusnya, dapatan kajian dijelaskan dengan menggunakan jadual untuk memudahkan pembaca.

Soal Selidik

Kaedah soalselidik dan temu bual juga digunakan dalam kajian ini dengan tujuan mengukuhkan kajian. Set soalselidik yang terdiri daripada dua bahagian telah dikemukakan kepada pelajar-pelajar tersebut dengan tujuan untuk mengetahui perkara-perkara berikut iaitu:

●**Bahagian A:** Faktor-faktor yang mendorong pelajar melakukan kesilapan tatabahasa (mengikut persepsi pelajar) di mana Skala likert yang mengandungi empat mata yakni Sangat Setuju (SS), Setuju (S), Tidak Setuju (TS) dan Sangat Tidak Setuju (STS) digunakan.

●**Bahagian B:** Faktor-faktor sampingan yang mendorong pelajar melakukan kesilapan tatabahasa dengan satu soalan berbentuk separa struktur dikemukakan.

Data-data yang dipeoleh daripada soal selidik kemudiannya dianalisis dalam bentuk kekerapan dan peratusan dengan menggunakan program *Statistical Package for the Social Sciences* (SPSS). Sementara itu, soalan-soalan yang berbentuk separa struktur pula dianalisis dan dikodkan mengikut tema untuk mengenal pasti kumpulan data yang memperihalkan bentuk dorongan pelajar-pelajar melakukan kesilapan. Setelah

soalan-soalan yang berbentuk separa struktur dikategorikan mengikut tema, data soalan separa struktur daripada soalselidik dianalisis dalam bentuk kekerapan dan peratusan.

ANALISIS DAPATAN

Walaupun pelajar melakukan beberapa kesilapan nahu dalam ayat-ayat esei, namun yang menjadi fokus pengkaji adalah untuk mengenal pasti dan meneliti kesilapan nahu pelajar yakni penggunaan kata sendi nama. Pengkaji akan memeriksa, mengkategorikan serta menghuraikan kesilapan aspek yang dipilih dengan teliti dan terperinci. Kesilapan-kesilapan aspek nahu yang lain juga dibetulkan sebagai penelitian dalam kajian yang berasingan.

1. Kesilapan Penggunaan Frasa Sendi Nama

Menurut Nik Safiah Karim bahawa frasa sendi nama ialah satu binaan dalam ayat yang terdiri daripada satu **kata sendi nama** dan satu **frasa nama** yang menjadi **pelengkap** kepada kata sendi nama itu (2004: 401). Kata sendi nama ialah bentuk morfem atau kata yang letaknya di hadapan frasa nama dalam konteks bahasa Melayu dan di belakang frasa nama dalam konteks bahasa Jepun. Antara kata sendi nama dalam bahasa Melayu ialah *di, ke, dari, daripada, pada, kepada, untuk* dan sebagainya. Sementara itu, antara kata sendi nama bahasa Jepun yang kerap digunakan ialah *を wo* (pelengkap kepada objek langsung), *に ni* (kepada, ke, dari, di), *で de* (di), *から kara* (dari, daripada, kerana), *まで made* (hingga) dan sebagainya. Untuk tujuan perbincangan ini, dua kata sendi nama sahaja akan diteliti yakni *に ni* dan *を wo*.

Kesilapan Penggunaan Frasa Sendi Nama *に ni*

Contoh ③

やましたせんせいは がくせい(の) にほんご(を) おしえます。
Cikgu Yamashita mengajar bahasa Jepun kepada pelajar.

Berdasarkan contoh ③ diatas, pelajar didapati keliru dalam penggunaan kata sendi namaにⁿⁱ di mana kata sendi nama ini digunakan di hadapan kata nama atau frasa nama untuk menunjukkan penanda objek sipi yakni がくせい *gakusei* (pelajar) membawa maksud *kepada*.

Contoh④

あさ おふろ(を) はいります。
Mandi setiap pagi.

Contoh ⑤

メアリーさんは たけしさん(と)バス(を) のります。
Mary menaiki bas bersama dengan Takeshi.

Sementara itu, Contoh ④ dan Contoh ⑤ dengan jelas memperlihatkan bahawa pelajar-pelajar Melayu keliru akan konsep はいります *hairimasu* (memasuki) dan のります *norimasu* (menaiki) dalam bahasa Jepun, di mana ia digunakan sebagai memperihalkan maksud pergerakan *masuk* atau *naik*.

Kesilapan Penggunaan Frasa Sendi Nama を^{wo}

Contoh ⑥

マクドナルドの まえ(で) ともだち(に) まちます。
Saya menunggu kawan di depan McDonald.

Seperti yang kita ketahui bahawa kata sendi nama を^{wo} digunakan untuk menunjukkan objek tepat bagi kata kerja transitif. Namun demikian, Contoh ⑥ di atas memperlihatkan kekeliruan di kalangan pelajar Melayu akan konsep objek tepat dengan kata kerja transitif, telah mengakibatkan

kata sendi nama digunakan χ^2 *ni* dalam ayat di atas.

2. Faktor-Faktor Yang Mendorong Pelajar Melakukan Kesilapan Nahu

Faktor-Faktor	SS	S	TS	STS
Masa Pengajaran	3(30%)	2 (20%)	3(30%)	2(20%)
Bahasa Ibunda	2(20%)	6 (60%)	1(10%)	1(10%)
Ketidak prihatinan Pelajar	1 (10%)	6 (60%)	2 (20%)	1(10%)
Keadaan Persekitaran	1(10%)	5(50%)	2(20%)	2(20%)

Jadual 1

Persepsi Pelajar Terhadap Faktor-Faktor Yang Mendorong Mereka Melakukan Kesilapan

Hasil penelitian menunjukkan bahawa 50% (n=5) pelajar sangat setuju dan setuju bahawa masa pengajaran yang singkat bagi kursus ini iaitu 240 minit dalam seminggu mendorong mereka melakukan kesilapan nahu sebaliknya 50% (n=5) pelajar pula masing-masing tidak setuju dan sangat tidak setuju dengan pernyataan ini kerana mereka berpendapat bahawa masa pengajaran bagi kursus ini adalah memadai dan mencukupi bagi tahap bahasa Jepun yang dipelajari. Seramai 80% (n=8) pelajar pula sangat setuju dan setuju bahawa bahasa ibunda yakni bahasa Melayu amat mempengaruhi kesilapan nahu yang mereka lakukan, dan hanya 20% tidak setuju dan sangat tidak setuju dengan pernyataan tersebut. Sementara itu, pernyataan bahawa pelajar tidak prihatin terhadap kesilapan nahu, sebanyak 70% (n=7) pelajar menyatakan mereka sangat setuju dan setuju, sebaliknya hanya 30% (n=3) berpendapat tidak setuju dan sangat tidak setuju. Melalui kajian ini ia juga memperlihatkan sebanyak 60% (n=6) pelajar sangat setuju dan setuju bahawa faktor suasana persekitaran di Universiti Malaya ini banyak mempengaruhi kesilapan nahu mereka,

namun 40% (n=4) menyatakan mereka tidak setuju dan sangat tidak setuju terhadap pernyataan ini.

Sementara itu, Jadual 2 di bawah menunjukkan respon pelajar tentang faktor-faktor lain yang mendorong mereka melakukan kesilapan nahu berdasarkan soalan separa struktur yang diajukan kepada mereka. Respon pelajar telah diteliti, dikumpulkan serta dikelaskan mengikut tema iaitu sikap pelajar dan latihan tatabahasa.

Faktor-Faktor Lain	Kekerapan	Peratusan
Sikap Pelajar	5	62.5%
LatihanTatabahasa	3	37.5%
Jumlah	8	100%

Jadual 2

Faktor-Faktor Lain Yang Mendorong Pelajar Melakukan Kesilapan

Berdasarkan respon soalan separa struktur yang diajukan pula, faktor sikap pelajar merupakan respon paling banyak sebanyak 62.5% (n=5). Sebagai contoh, pelajar berpendapat bahawa sikap mereka seperti menganggap kursus bahasa Jepun sebagai tidak penting, malas atau segan bertanya dan tidak menghadiri kelas malah lewat ke kelas merupakan faktor yang boleh menyumbang kepada kesilapan nahu mereka. Malah, sebanyak 37.5% pelajar (n=3) pula berpendapat bahawa kekurangan latihan nahu bahasa Jepun yang sesuai dan setimpal dengan kandungan kursus turut mendorong dan menjadi penyumbang kepada kesilapan nahu pelajar.

PERBINCANGAN

Dapatan kajian soal selidik pula memperlihatkan bahawa sebanyak 80% (n=8) pelajar sangat setuju dan setuju bahawa gangguan bahasa ibunda merupakan faktor premier dan punca yang mengakibatkan mereka melakukan kesilapan dalam pembelajaran dan penguasaan nahu bahasa Jepun. Tambahan pula, kajian ini juga membuktikan bahawa sikap dan ketidak prihatinan pelajar terhadap nahu bahasa Jepun dengan tidak membuat ulangkaji, membuat latihan malah malas dan segan bertanya mendorong mereka melakukan kesilapan nahu bahasa Jepun baik dalam esei mahupun ketika menjawab soalan peperiksaan. Oleh yang demikian, para pelajar perlu menanam sikap dan motivasi mereka yang merupakan faktor penting dalam pembelajaran bahasa asing. Apatah lagi faktor persekitaran bahasa di Universiti Malaya juga mengakibatkan pelajar Melayu kurang mempunyai peluang untuk mempraktikkan bahasa Jepun. Kesemua faktor-faktor yang tersebut di atas perlulah diteliti oleh para pensyarah dalam usaha untuk mempertingkatkan dan menggalakkan pelajar-pelajar Melayu mempelajari bahasa Jepun.

KESIMPULAN

Berdasarkan hasil kajian yang dijalankan, perbincangan dan analisis yang dibuat membuktikan bahawa Analisis Kontrastif dan Analisis Kesilapan merupakan dua pendekatan yang unik. Dengan kata lain, untuk memperoleh dapatan yang jelas, kedua-dua pendekatan ini perlu diaplikasikan bersama. Pokoknya, kita tidak boleh bergantung 100% kepada ramalan yang dilakukan pada peringkat Analisis Kontrastif. Pun juga, kita juga tidak boleh bergantung sepenuhnya kepada dapatan Analisis Kesilapan. Pada hakikatnya, kedua-dua pendekatan Analisis Kontrastif dan Analisis Kesilapan penting dijadikan sebagai garis panduan untuk meningkatkan tahap pengajaran dan pembelajaran bahasa Jepun sebagai bahasa asing di Malaysia seperti yang ditegaskan oleh James bahawa,

“...Both Contrastive Analysis and Error Analysis are the vital components of the applied linguistics and language teaching enterprise.”

(1998: 196)

RUJUKAN

Aini Haji Karim. 2007. Analisis Kontrastif dan Analisis Kesalahan Bahasa: Antara Hipotesis Dan Realiti .*Prosiding Seminar Tahunan Jabatan Bahasa Melayu dan Linguistik II (SETALING)*,2,212-225.

Alatis, James E. (ed.). 1968. Contrastive Analysis and Its Pedagogical Implication. *Monograph Series on Languages and Linguistics*, No. 21, 1968.

Brown,H.D. 2000. *Principles of Language Learning and Teaching*. NewYork:Longman.

Choi Kim Yok. 1989. *Contrastive Analysis and Error Analysis: Past and Present*. Kuala Lumpur: University of Malaya.

Corder, S.P. 1984. The Significance of Learner's Errors. Richards, J.C. (ed.) *Error Analysis: Perspectives on Second Language Acquisition*. pp. 19-27. London: Longman.

Corder,S.P.1973.*Introducing Applied Linguistics*. Baltimore: Penguin Education.

Ellis,R.2008.*The Study of Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.

Ellis,R.1997.*SLA Research and Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press.

Ellis,R.2014.*Analyzing Learner Language*. Oxford: Oxford University Press.

Erdogan, V. 2005. Contribution of Error Analysis to Foreign Language Teaching. *Mersin University Journal of the Faculty of Education*,1 (2),261-270.

Fries, Charles C. 1945. *Teaching and Learning English as a Foreign Language*. Ann Arbor: University of Michigan.

Howard Jackson. 1981. Contrastive Analysis as a Predictor of Errors, with Reference to Punjabi Learners of English dalam J.Fisiak (ed), *Contrastive Linguistics and the Language Teacher*. Pergamon, 195-205, 1981.

James, Carl. 1998. *Errors in Language Learning and Use: Exploring Error Analysis*. London: Longman.

Japan Foundation. 2012. Survey Report on Japanese Language Education Abroad 2012. Tokyo: Kuroshio Publisher.

Lado, R. 1957. *Linguistics Across Cultures*. Ann Arbor: The University of Michigan Press.

Moghimizadeh, R.P. 2008. *The Study of Syntactic Avoidance on the Written Production of Persian University Students Majoring in Teaching English as a Foreign Language*. Disertasi yang tidak diterbitkan. Pulau Pinang: Perpustakaan Universiti Sains Malaysia.

Nik Safiah Karim, Farid M. Onn, Hashim Hj. Musa dan Abdul Hamid Mahmood. 2004. *Tatabahasa Dewan Edisi Baharu*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Suraiya Mohd Ali. 1989. *An Examination of Case Particles Errors in the Written Work of Malay Learners of Japanese*. Tesis Sarjana Yang Tidak Diterbitkan. Kuala Lumpur: Perpustakaan Universiti Malaya.

Seymour, Chatman. 1951. Some Problems in the Teaching of English Pronunciation to Persian Speakers. *Language Learning*, 4, 36.

Thaiyibah Sulaiman dan Yoko Kami. 1997. *Nahu Bahasa Jepun*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Yong Chyn Chye dan Vijayaletchumy Subramaniam. 2012. Analisis Kesilapan dalam Pembelajaran Bahasa Melayu oleh Pelajar Asing. *GEMA Online^{TM} Journal of Language Studies*, Volume 12(2), May 2012, 667-692.

Zhang Lanlin. 2005. Language Differences and Communication: Contrastive Analysis Revisited. *Western Journal of Graduate Research*, 12(1), 113-131.

Zainab Abdul Majid. 1984. CA and the Teaching of the French Sound System. *Jurnal Bahasa Modern*, 2, 102-120.